

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 กำหนดกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติเป็นฉบับแรก ซึ่งต่อมาประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในวันที่ 19 สิงหาคม 2542 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ทำให้เป็นครั้งแรก ของประเทศไทยที่มีการปฏิรูปการศึกษาโดยมีกฎหมายรองรับ การเรียนการสอนต้องทำตาม กฎหมาย ผู้สอนต้องพัฒนาการประกอบอาชีพตลอดเวลา ตามพระราชบัญญัตินี้ประชาชนทุกคนมี หน้าที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จุดเด่นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แก่ การศึกษาในระบบหลักสูตร การจัดการศึกษา สาระของหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผล การประเมิน คุณภาพภายในและภายนอก ไปประกอบวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ การกิจดังกล่าวจะประสบความสำเร็จได้โดยผู้มีหน้าที่ 3 กลุ่มได้แก่ คณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้สอนและผู้สนับสนุน (ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน)มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท และหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนิน การปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งเน้น 4 ด้าน คือ ปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาให้มีลักษณะและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน ปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจะพัฒนาครูและ ผู้บริหารให้เป็นมืออาชีพ ปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน มีรูปแบบที่หลากหลายโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ปฏิรูประบบบริหารการศึกษา มุ่งกระจายอำนาจ การตัดสินใจไปยังโรงเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัด การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 1)

สภาพการศึกษาจะเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านปรัชญาการศึกษา การบริหารและการจัดการ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน บทบาทของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในทศวรรษหน้า การบริหารการศึกษาจะเป็นไปในลักษณะเช่นเดียวกับการบริหารธุรกิจ ผู้บริหารจะลดบทบาทใน การดำเนินงานแบบสั่งการลง เปลี่ยนเป็นผู้ประสานงานแทน ทำหน้าที่ประสานประโยชน์และเป็น ผู้แทนของทุกฝ่าย ให้คำแนะนำ สนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ปฏิบัติงานผู้บริหารต้อง เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำสูง มีความรอบรู้ มีความรู้เป็นอำนาจอย่างแท้จริง (วีระ บำรุงรักษ์. 2536 : 26-27) รวมทั้งต้องมียุทธศาสตร์ของการเป็นผู้นำสูงคือ การมองการณ์ไกล มีความคิดในเชิงธุรกิจและ รับผิดชอบและการประเมินประสิทธิผล (คณิศ เทียนพุดิ. 2536 : 203-207) ดังนั้นผู้บริหารในอนาคตน่า จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำสูง มีวิสัยทัศน์การมองการณ์ไกล มีความคิด

ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการเจรจาต่อรอง ผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวผู้บริหารจึงต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามที่นักการศึกษาและนักวิชาการได้กล่าวถึงได้แก่ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ และด้านการบริหารการจัดการ กระทรวงศึกษาธิการ โดยคุรุสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานสำหรับผู้บริหารมีอาชีพไว้ 12 มาตรฐาน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2540 : 1-35) ตามมาตรา 53 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเป็นผู้บริหารมีอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ สมศักดิ์ สินธุระเวชอยู่ (2542 : 45-46) กล่าวว่าว่า สถานศึกษาที่มีคุณภาพนั้นผู้บริหารต้องมีความเป็นผู้มีระดับมีอาชีพ การปฏิบัติงานของบุคลากรที่มีวิสัยทัศน์ มีวัตถุประสงค์ที่เป็นเอกภาพมีลักษณะเป็นองค์รวม มีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการติดตามความก้าวหน้าและการปฏิบัติงานของผู้เรียนและประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน นั่นคือสถานศึกษาที่มีคุณภาพจะต้องเป็นสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ใช้การศึกษาเป็นฐานสำหรับการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการจัดการศึกษาตาม มาตรา 5 และมาตรา 9 เน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ๆ และการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาและมาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนั้นผู้แทนของชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา

งานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้ ส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ลึก ความเข้าใจด้านวิชาชีพ ภาวะผู้นำ และทักษะในการปฏิบัติงานตามความคาดหวังของผู้บริหารและครูอาจารย์เป็นส่วนใหญ่ จะมีความแตกต่างกันไปบ้างคือ สักยานิเทศก์ ชุมชนและกรรมการการศึกษาของโรงเรียน แต่หลังจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้มีผู้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคาดหวังของผู้บริหาร และครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 คือ นางสาวสุนีย์ บุญทิม (2542). แต่ยังคงศึกษาความคาดหวังจากผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์เหมือนเดิมด้วย ข้อแตกต่างเรื่องระยะเวลา สภาพเศรษฐกิจและสังคมและ

การประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นครั้งแรกของวงการศึกษไทย ซึ่งกำหนดให้ผู้นำท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษาให้ชุมชนคือ เข้ามาทำหน้าที่ คณะกรรมการพื้นฐานการศึกษาของโรงเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการทราบความคิดเห็นหรือระดับพึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่พึงประสงค์เพราะผู้นำท้องถิ่นเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีหน้าที่ จัดการ ควบคุมและติดตามการจัดการศึกษาในท้องถิ่นโดยตรง การวิจัยครั้งนี้จะแตกต่างไปจากของ คุณสุนีย์ บุญทิพย์ เพราะผู้วิจัยมีจุดเน้นไปที่ผู้นำท้องถิ่นตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ และต้องการทราบระดับพึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นใน เขตพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ซึ่งผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ ตามทฤษฎีความต้องการของ Maslow ได้แบ่งระดับความต้องการออกเป็น 5 ระดับ โดยพิจารณาจากความต้องการที่เป็นของมนุษย์จากต่ำสุดไปหาสูงสุดดังนี้ ความต้องการทางกายภาพ ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการทางสังคม ความต้องการชื่อเสียงและความต้องการความสำเร็จ (วินิจ เกตุขำ, 2535 : 99) มนุษย์มีความแตกต่างกันตามกฎของธรรมชาติคือ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ตามหลักคำสอนของศาสนาพุทธ กล่าวว่า โดยธรรมชาติมนุษย์มีความแตกต่างกัน 4 ลักษณะคือเพศ ปัญญา จริตและคุณธรรม (สมใจ เขียวสด, 2536 : 38) จังหวัดอ่างทองแบ่งเขตพื้นที่ในการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองวิเศษชัยชาญ โพธิ์ทอง แสงหา ป่าโมก ไชโย และสามโก้ มีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนทั้งในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั้งหมด 14 โรงเรียน มีผู้ช่วยผู้บริหารและผู้บริหารโรงเรียน ทำหน้าที่รับผิดชอบในฝ่ายบริหารของโรงเรียนจำนวน 42 คน จากสภาพการศึกษาเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยที่พึงประสงค์ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพรวมทั้งพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 กำหนดให้โรงเรียนทุกแห่งมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองมีระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างไร เพื่อนำข้อมูลไปใช้สำหรับวางแผนปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทองได้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและสนองนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองที่มีเพศต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองที่มีอายุต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน
5. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองที่มีอาชีพต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและอาชีพต่างกันผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของตนเองได้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กรมสามัญศึกษาสามารถนำข้อมูลไปใช้วางแผนจัดฝึกอบรมพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนองนโยบายของชาติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 24 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอเมือง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอป่าโมก อำเภอแสวงหา อำเภอไชโย อำเภอสามโก้ จำนวน 716 คน สมาชิกเทศบาลเมืองอ่างทอง จำนวน 24 คน และสมาชิกเทศบาลตำบล จำนวน 108 คน รวมทั้งสิ้น 872 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอแกน (Krajcie and Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วนของประชากรเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 8 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 235 คน สมาชิกเทศบาลเมือง 8 คน และสมาชิกเทศบาลตำบล 35 คน รวมทั้งสิ้น 286 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

3.1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ลักษณะหรือคุณสมบัติหรือคุณความดีเฉพาะบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนด ซึ่งเน้นการบริหารและการจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-based Management) จำแนกออกเป็นคุณลักษณะ 2 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพและด้านวิชาชีพ

3.2 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะที่พึงประสงค์ที่ปรากฏแก่สายตาบุคคลทั่วไป เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกที่เปลี่ยนแปลงไปได้ในแต่ละบุคคลอันได้แก่ คุณลักษณะทางกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ และทางสังคม ภายใต้อิทธิพลทางจิตใจที่ได้รับการอบรมฝึกฝนที่ส่งผลต่อการครองตน ครองคน และครองงาน

3.3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ความสามารถ ตลอดจนประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพหรืองานที่ต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งประกอบด้วย

3.3.1 ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ซึ่งประกอบด้วย วิชาการทั่วไป วิชาเฉพาะ และความรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งจะใช้ในการปฏิบัติหน้าที่

3.3.2 ด้านทักษะทางการบริหาร หมายถึง ความสามารถในการด้านที่เกี่ยวกับตัวผู้บริหาร การบริหารองค์กร และการบริการชุมชนและสังคม ซึ่งในด้านที่เกี่ยวกับตัวผู้บริหาร เช่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถในการจูงใจ การวินิจฉัยสั่งการ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การประสานงานและการรู้จักใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นต้น ในด้านที่เกี่ยวกับการบริหารองค์กร เช่น การมีวิสัยทัศน์ การวางแผน มีความสามารถในการเป็นผู้นำ มีวิธีการที่ส่งเสริมความสามารถของผู้ใต้บังคับบัญชา เป็นต้น ในด้านการบริการชุมชนและสังคม เช่น การทำงานร่วมกับประชาชน สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

3.4 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน

3.5 ผู้นำท้องถิ่น หมายถึง ผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทองที่มาจากการเลือกตั้ง ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกเทศบาลเมือง และสมาชิกเทศบาลตำบล

3.6 จังหวัดอ่างทอง หมายถึง พื้นที่การปกครอง 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองวิเศษชัยชาญ โพธิ์ทอง ป่าโมก แสวงหา ไชโย และสามโก้ การบริหารส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง มีสมาชิก 24 คน องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 55 แห่ง มีสมาชิก 716 คน เทศบาลเมือง จำนวน 1 แห่ง มีสมาชิก 24 คน และเทศบาลตำบล จำนวน 9 แห่ง มีสมาชิก 108 คน รวมสมาชิกทั้งสิ้น 872 คน

3.7 เพศของผู้นำท้องถิ่น หมายถึง ผู้นำท้องถิ่นที่มีเพศชายและเพศหญิง

3.8 อายุของผู้นำท้องถิ่น หมายถึง ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุไม่เกิน 40 ปี และผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป

3.9 วุฒิการศึกษาของผู้นำท้องถิ่น หมายถึง ผู้นำท้องถิ่นที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้นำท้องถิ่นที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

3.10 อาชีพของผู้นำท้องถิ่น หมายถึง ผู้นำท้องถิ่นที่มีอาชีพรับราชการการเมือง ส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัท และผู้นำท้องถิ่นที่มีอาชีพเกษตรกร ค้าขาย รับจ้างและอื่น ๆ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษา ผู้นำองค์กรต่างๆ ในชุมชนเข้ามาบริหาร จัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นำท้องถิ่นต้องทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการศึกษา จากทฤษฎีความต้องการและความแตกต่างตามธรรมชาติของ มาสโลว์ (Maslow) จึงเป็นปัจจัยทำให้ผู้วิจัยเกิดกรอบแนวคิดว่าผู้นำท้องถิ่นที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันย่อมมีผลกระทบต่อระดับพึงประสงค์เกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ในจังหวัดอ่างทอง ทั้งด้านบุคลิกภาพ และด้านวิชาชีพ

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ จากการประมวลแนวคิดของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้แก่ สิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2538 : 190-191) สมาน รังสีโยกฤษฎ์ และสุธี สุทธิสมบูรณ์ (2544 : 60-61) สมคิด บางโม (2544 : 232-233) ชาญชัย อาจินสมาจาร (2540 : 97-101) สุรศักดิ์ ปาทย (2543 : 70-73) พันธ หันนาคินทร์ (2542 : 1-4) สมชาย เทพแสง (2543 : 15-17) และงานวิจัยของ

จรีรัตน์ ขอเหนี่ยวกลาง (2539 : 24) ประพนธ์ ไพลดำ (2537 : 73-74) จักรพรรดิ วัฒนา (2538 : 32-33) ณรงค์ชัย สุขสวคนธ์ (2539 : 178-179) ไพบุลย์ วงษ์ทองดี (2540 : 78-79) ธีระพร นิลสาขา (2542 : 109-110) และสุนีย์ บุญทิม (2542 : 101-103) ซึ่งจำแนกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารไว้ 2 ด้าน คือ

1. ด้านบุคลิกภาพ
2. ด้านวิชาชีพ ได้แก่ ความรู้และทักษะทางการบริหาร

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม
1. เพศ 1.1 เพศชาย 1.2 เพศหญิง 2. อายุ 2.1 ไม่เกิน 40 ปี 2.2 41 ปีขึ้นไป 3. วุฒิการศึกษา 3.1 ค่ากว่าปริญญาตรี 3.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป 4. อาชีพ 4.1 รับราชการ พนักงาน-รัฐวิสาหกิจ และพนักงานบริษัท 4.2 เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ	คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง 1. ด้านบุคลิกภาพ 2. ด้านวิชาชีพ 2.1 ด้านความรู้ 2.2 ด้านทักษะทางการบริหาร

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์ของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดอ่างทอง

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้นำท้องถิ่นที่มีเพศต่างกัน มีระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
2. ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
3. ผู้นำท้องถิ่นที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์แตกต่างกัน
4. ผู้นำท้องถิ่นที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับพึงประสงค์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์แตกต่างกัน